

Hej!

Välkomna till

den sjätte lektionen!

Sju ← #6
Sjunde

Jag heter Petter

IDAG:

- ☐ Presens perfekt (supinum)
- ☐ Det som intresserar dig PRATAR!
- ☐ Ordförråd
- ☐ Adjektiv: komparation (läxan)
- ☐ I affären
- ☐ Adjektiv: position eller destination?

Presens perfekt

"har" + supinum = presens perfekt
har pratat

Presens perfekt används när:

- aktiviteten är intressant, men inte tiden
eller
- aktiviteten är påbörjad men inte avslutad

- Aktiviteten är intressant, men inte tiden

Exempel:

- Jag har varit i Japan
- Du har köpt mat
- Hon har gått till jobbet

- Aktiviteten är påbörjad men inte avslutad

- Jag har bott i Sverige i tre år
- Du har väntat i tio minuter.
- Han har varit sjuk sedan i lördags

Preteritum eller presens perfekt?

Preteritum

- Vi talar om en specifik tid.

-
- Jag åt insekter i Mexiko för tio år sedan.

Presens perfekt

- Tiden är inte relevant
- eller
- Aktiviteten pågår fortfarande

-
- Jag har varit i Sydamerika flera gånger.
 - Jag har varit läkare i tio år nu.

1 Verb: presens perfekt

FOKUS

Han **har lyssnat** mycket på svensk musik.

Har + supinum = presens perfekt.

Grupp	Imperativ	Supinum
1	prata!	pratat
2a	ring!	ringt
2b	köp!	köpt
3	bo! be!	bott bett
4a IT-verb (SPECIAL)	skriv! pret. skrev	skrivit
4b (SPECIAL)	gå! pret. gick	gått

Grupp 1 och 2: supinum = imperativ + t.
Grupp 3: supinum = imperativ + tt.

Grupp 4 är specialverb. Man måste memorera:

- 4a IT-verb (SPECIAL): Supinum slutar på -it.
- 4b (SPECIAL)

A Skriv rätt form av verbet.

- bo! 1 Lisa har bott i USA.
- köp! 2 Har du köpt mjölk?
- snusa! 3 Hur länge har du snusat?
- stäng! 4 Vem har stängt fönstret?
- må! 5 Jag har mått dåligt hela veckan.
- läs! 6 Har du läst ^{en vampyr vampyren} *Vampyrernas natt?*
^{vampyrer vampyrerna}
- prata! 7 Ola har prat med farfar i en timme nu.
- öppna! 8 Min kusin har öppnat en restaurang.
- ring! 9 Har du ringt mormor?
- lyssna! 10 Steffi har lyssnat på två poddar i dag.
^{en podcast}
^{två podcasts}

B Skriv verben i supinum där de passar in.

LÄXA

baka! släck! ät! dansa! rök! skriv! packa! gå!

- 1 Magnus har _____ samba i många år.
- 2 Liz ska resa till Indien i morgon. Hon har _____ en stor väska.
- 3 Jorge har _____ kanelbullar till alla kollegor.
- 4 Har du _____ lakrits någon gång?
- 5 I dag har Sakiko _____ många mejl.
- 6 Jag har aldrig _____ cigarr.
- 7 Said har _____ på teater två gånger den här månaden.
- 8 Ted, du måste sova nu. Har du _____ lampan?

2 Verb: presens perfekt och preteritum

1a Har du ätit saltlakrits någon gång?

b Jag har dansat tango i tre år nu.

2 Jag smakade det i somras.

1 Presens perfekt:

a aktivitet i DÅ. Tidpunkten eller tidsperioden är inte specifik / intressant.

b aktiviteten började i DÅ och fortsätter i NU.

2 Preteritum:

aktiviteten började och slutade i DÅ.

Tidpunkten eller tidsperioden är specifik / intressant. Ofta med DÅ-adverb.

ö104

Ringa in rätt alternativ.

- 1 – I vintras var vi / har vi varit i Åre.
– Vad kul! Åkte ni / Har ni åkt skidor?
– Ja, det var / har varit jättekul.
– Coolt! Jag åkte aldrig / har aldrig åkt skidor.
- 2 – Var du / Har du varit på Gotland någon gång?
– Nej, jag var aldrig / har aldrig varit där. Du då?
– Ja, jag åkte / har åkt dit förra året.
Det var / har varit fint!
- 3 – Vad gjorde du / har du gjort i lördags?
– Jag var / har varit på bio.
– Jaha. Vad såg / har du sett för film?
– Jag såg / har sett Semester i helvetet.
Såg du / Har du sett den?
– Nej. Var den / Har den varit bra?
- 4 – Hur länge läste du / har du läst svenska nu?
– Jag läste / har läst svenska i åtta månader.
Jag började / har börjat i februari.
- 5 – Åt du / Har du ätit sill någon gång?
– Ja, i somras åt jag / har jag ätit sill.
Vi var / har varit på en midsommarfest.
– Var det / Har det varit gott?
– Nej, inte så jättegott.

en bock
↓
bockar av
partikelverb IDAG:

☒ Presens perfekt (supinum)

☐ Det som intresserar dig PRATAR!

☐ Ordförråd

☐ Adjektiv: komparation (läxan)

☐ I affären

☐ Adjektiv: position eller destination?

LÄXA TILL IDAG:

Skriv en kort text (3-6 meningar)
om någonting som intresserar
dig.

- Vad intresserar dig?
- Varför intresserar det dig?
- Hur påverkar det ditt liv?

har varit
var

Exempel:

sedan jag
var barn.

Jag är intresserad av fåglar.

Jag tycker det är intressant för att det finns en sådan stor variation bland fåglar. Det är också intressant att de är släktingar till dinosaurierna.

Jag är mer uppmärksam på min omgivning tack vare mitt fågelintresse.

VI PRATAR!

Intervjua varandra!

Fråga:

- Vad intresserar dig?
- Varför intresserar det dig?
- Hur påverkar det ditt liv?

Fråga fler frågor! Försök
prata om ämnet i två minuter. ☺

Hur säger man...?

little

→

reduce

minska (mindre)
reducera

to entertain

... a good way

att underhålla

underhållning

ett bra sätt att...

... because ...

därför (att)

eftersom

Since

Läxa till måndag:

Markera alla verben i din text. Skriv verben i imperativ, infinitiv, presens, preteritum och supinum.

Vad ser ni på bilden?

ORD-
FÖRRÄD

mellanmål
mellis

Rålambshovsparken → "Rälis" solen bakom ^{dagis} människorna

Medborgarplatsen
↓

Medis

Bagarmossen
↓

Bagis

Vilken
årstid?

Sommar

trääd

en
sol - solen

en br

en buss

en soppa

en trädgård → en gräs

park / flera personer - folk / ett folk

många

människor

ett folk

många folk

en cykel

ett gräs - ett grässtrå
gräs strå

en gräsmatta

en matta

en två
skugga skuggor

att
sopa

en soppa

två sopor

ett skräp

Papperskorg / soptunna

3 Adjektiv: komparation

Grundform	Komparativ	Superlativ
billig	billigare	billigast
dyr	dyrare	dyrast
enkel	enklare	enklast

HALVSPECIAL

tung	tyngre	tyngst
ung	yngre	yngst
lång	längre	längst
låg	lägre	lägst
stor	större	störst
hög	högre	högst

SPECIAL

gammal	äldre	äldst
bra	bättre	bäst
dålig	sämre / värre	sämst / värst
liten	mindre	minst
få	färre	(färst)

Man kan komparera pronomen och adverb också:

mycket	mer	mest
många	fler	flest
lite	mindre	minst

FOKUS

- 1 Skjortan kostar 200:- och är **billig**. Tröjan kostar 100:- och är **billigare** än skjortan. Men strumporna är **billigast**. De kostar bara 50:-.
- 2 - Är Göteborg eller Stockholm **störst**?
- Stockholm är **störst** (av de två).
- Vilken glass tycker du är **godast**?
- Jag tycker att vaniljglass är **godast** (av alla smaker).
- 3 Bonnie är **mer** intresserad av serier än film. Hon tycker att serien *Fortet* är **mest** fantastisk och spännande.
- 4 Min migrän är **värre** i dag. Vädret är **sämre** i dag.

- 1 När man använder komparativ (-are / -re) är prepositionen *än*.
- 2 När man jämför saker och kan säga "av alla" eller "av de två" använder man superlativ.
- 3 Adjektiv som slutar på -ande, -ad och -isk komparerar man med *mer* och *mest*.
- 4 Om man jämför något som alltid är dåligt har man *värre*, *värst*. (Migrän är alltid dåligt.) Om man jämför något som kan vara bra eller dåligt har man *sämre*, *sämst*. (Vädret kan vara bra eller dåligt.)

öq2

mycket
mer

vs många
fler ::::

åka åker

åkte

att fara - far -

→ for

får -

att få

LÄXA

C Läs texten *Min bror och jag* och stryk under alla adjektiv i komparativ.

MIN BROR OCH JAG

att låna ut

Min bror, Janis, är längre än jag. Han är 197 cm och jag är 189 cm. Ibland lånar vi kläder av varandra, men vi kan inte ha samma skor för han har större fötter. Janis tycker om att shoppa och han köper dyrare kläder än jag. Jag är mer intresserad av sport än han och har bättre träningskläder.

Min bror har ljusare hår än jag. Janis hår är långt, mitt är kortare. Min lägenhet är mindre än Janis, men min bil är finare än hans. Janis har fler barn än jag. Han har tre och jag har två.

D Skriv adjektiv från texten i C i grundform och komparativ.

Exempel:

lång - längre

kort
ett kort

lång	längre	längst
stor	större	störst
dyr	dyrare	dyrast
mycket	mer	mest
bra	bättre	bäst
ljus	ljusare	ljusast
kort	kortare	kortast
liten	mindre	minst
fin	finare	finast
många	fler	flest

affär
butik

Kostym

hatt
keps

TSD

3 I affären

A Skriv rätt bokstav vid plaggen.

a) ett par byxor	f) en kjol	h) en skjorta	p) en kappa
b) en mössa	g) en slips	i) en (stickad) tröja	q) en klänning
c) en jacka	h) ett par skor	m) ett par strumpor	r) en kofta
d) ett par trosor	i) en bh	n) ett linne	s) en hoodie/lardag
e) ett par kalsonger	j) en kavaj	o) en t-shirt	t) en pyjamas
- Handwritten notes:
 underkläder (underwear) next to a, b, c, d, e
 en klänning (a dress) next to q
 Sju (Seven) next to h
 byst/bröst + hållare (bra) next to i
 t-tröja (t-shirt) next to o
 luva (glove) next to p

1 k

2

3 c

4 l

5 q

6 p

en rock
en kappa

7 a

beige
brun
grå

8 t

9 e

10 j

11 s

12 r

13 b

14 h

15 i

16 e

att hinna
att ha tillräckligt
mycket tid
att orka
att ha energi

17 h

18 m

19 f

20 g

 en fuga

T81

Adjektiv: färger och mönster

blå

vit

grön

grå

orange

gul

röd

brun

svart

rosa

prickig

blommig

randig

rutig

mönstrad(e)
ett mönster

T81

3 Adverb: position eller destination?

FOKUS

- 1 Jag är **hemma** nu.
Jag bor **hemma hos** henne.
- 2 Jag ska gå **hem** nu.
Jag ska gå **hem till** henne.

- 1 *Hemma* = position.
Man *är / sitter* etc. *hemma*. Preposition: *hemma* + *hos*. Efter prepositionen kommer objekt.
- 2 *Hem* = destination.
Man *åker / går* etc. *hem*. Preposition: *hem* + *till*. Efter prepositionen kommer objekt.

Skriv *hem*, *hem till*, *hemma* eller *hemma hos*.

LÄXA

- 1 Brenda kommer _____ oss klockan sju i kväll.
- 2 I somras åkte Sirpa _____ Finland.
- 3 Jag ska gå _____ nu.
- 4 Max och Charlie brukar resa mycket, men nästa sommar ska de bo två veckor _____ Charlies farmor i Dalarna.
- 5 Du måste komma _____ nu! Klockan är mycket.
- 6 I söndags fikade jag _____ en kollega.
- 7 Vi ska äta _____ i kväll.
- 8 Jag var ofta _____ farmor och farfar när jag var barn.
- 9 Gunnar har köpt en kattunge. I morgon ska vi åka _____ honom och titta på den.
- 10 Vill du äta middag _____ oss i kväll?

Läxa:

103,

Verb: preterit perf.

104,

Verb: present perf. & preter.

105,

Adverb: position & destination

Skriv verben i olika tempus